

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

ALYTAUS DAUGIAFUNKCINIO PRAMOGŲ IR SPORTO KOMPLEKSO (SPORTO RŪMŲ ARENOS IŠPLĖTIMO) REKONSTRUKCIJOS OBJEKTO LIEKAMŲJŲ MEDŽIAGŲ APSKAITOS, SAUGOJIMO, PANAUDOJIMO PAGAL GALIOJANČIUS TEISĖS AKTUS

AUDITO ATASKAITA

2009 m. gruodžio 14 d. Nr. AT-
Alytus

Pavedimas: Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2009 m. spalio 8 d. sprendimas Nr. T-206.

Audito tikslas: Įvertinti, ar daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso (Sporto rūmų arenos išplėtimo) rekonstrukcijos objekto liekamųjų medžiagų apskaita, saugojimas, panaudojimas atitinka galiojančius teisės aktus.

Audito objektas: Alytaus daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso rekonstrukcijos darbai.

Audito subjektai: Alytaus miesto savivaldybės administracija, VŠĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centras.

1. Audito vykdymo aplinka. Kontrolės rizika.

2009-10-08 Alytaus miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. T-206 pavesti Kontrolės ir audito tarnybai iki lapkričio 15 d. atlikti veiklos plane nenumatytą auditą Alytaus daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso (Sporto rūmų arenos išplėtimo) rekonstrukcijos objekto liekamųjų medžiagų apskaitos, saugojimo, panaudojimo pagal galiojančius teisės aktus auditą.

1. Savivaldybės kontrolierė 2009-10-12 raštu Nr. KT8-41 „Dėl bendradarbiavimo atliekant auditą“ pranešė savivaldybės administracijos direktoriui apie atliekamą auditą, paprašė pateikti su objektu susijusius dokumentus bei, įvertinant glaustus audito atlikimo terminus, siekiant objektyvumo, skirti kompetentingą atsakingą asmenį betarpiškam bendravimui audito metu. (Priedas Nr.1).

Savivaldybės administracija į siūlymą bendradarbiauti atliekant auditą neatsakė. Tik raštu kreipdamiesi į administracijos direktorių ir tiksliai išvardindami prašomus dokumentus, gavome auditui atlikti reikiamų dokumentų kopijas. Paskutinį dokumentą gavome tik 2009-11-24, o informacijos, kur sandėliuojami krepšinio stovai, Kontrolės ir audito tarnyba negavo iki audito pabaigos. Audito metu tiesioginis bendravimas su savivaldybės administracijos skyrių vedėjais buvo apribotas. Audito metu Kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai negalėjo realizuoti Vietos savivaldos įstatymo 27 str. 10 d. 2 p. suteiktos teisės „įeiti į patalpas, gauti visus auditui atlikti reikalingus dokumentus, gauti iš audituojamo subjekto darbuotojų visus reikiamus rašytinius paaiškinimus. Savivaldybės administracijos trukdymas operatyviai gauti informaciją šio audito metu aprašytas Darbo dokumente Nr.1 (priedama).

2. Planuojant audito procesą negalėjome numatyti, kad Alytaus daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso liekamosios medžiagos nėra suskaičiuotos, užpajamuotos ir

apskaitytos. Tik 2009-10-21 savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija pradėjo liekamųjų medžiagų skaičiavimo procedūrą ir tik 2009-11-02, t.y. likus 9 darbo dienoms iki planuotos audito pabaigos, Kontrolės ir audito tarnyba gavo šios komisijos aktą.

Pirmiau išdėstytų priežasčių pasekmė - audito atlikimo terminas pailgėjo.

Įvertinus, kad audito metu negavome informacijos apie visų demontuotų medžiagų sandėliavimo vietą ir, negalėdami jų apžiūrėti, įsitikinti turto buvimu, nustatome didelę kontrolės riziką. Išlyga - audito išvados padarytos tik vertinant auditui pateiktų dokumentų ir informacijos analizę.

2. Audito procesas.

2009-10-15 raštu KT8-43 savivaldybės administraciją paprašėme pateikti liekamųjų medžiagų užpajamavimo dokumentus ir komisijos posėdžio protokolus, nurodyti kur šios medžiagos yra sandėliuojamos ir sudaryti komisiją ar paskirti asmenis, kurie kartu su Kontrolės ir audito tarnyba darbuotojais suskaičiuotų liekamas medžiagas.

Renkant duomenis ir informaciją patikrinimui atlikti, buvo pateikti dokumentai:

1. Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje, techninio projekto:
  - 1.1. Bendroji dalis;
  - 1.2. Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis;
  - 1.3. medžiagų, gaminių ir dirbinių žiniaraštis, techninės specifikacijos;
  - 1.4. Statybos skaičiuojamoji kaina;
  - 1.5. Įrangos ir baldų techninės specifikacijos;
  - 1.6. Įrengimų ir baldų žiniaraštis;
2. Alytaus apskrities viršininko administracijos išduotas Statybos leidimas Nr.6;
3. Atviro konkurso „Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje, statybos darbų pirkimas“ sąlygos:
  - 3.1. UAB „Struktūra“ pasiūlymas;
  - 3.2. Suvestinis statybos kainos apskaičiavimas;
  - 3.3. Objektinės ir lokalinės sąmatos;
4. 2009-05-25 sutartis Nr. SR-597 (sudaryta Alytaus miesto savivaldybės l. e. p. administracijos direktoriaus Lino Jono Palionio – užsakovo – ir UAB „Struktūra“ ir UAB „Araušas“ atstovo UAB „Struktūra“ generalinio direktoriaus B. Neverausko – rangovo – daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujoji g. 52 statybos darbams atlikti;
5. 2009-04-08 UAB „Struktūra“ raštas Nr. 1-43 „Dėl konkurso daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje, statybos darbų pirkimo“ patikslinimo;
6. Atliktų statybos darbų aktai už birželio–rugsėjo mėn.;
7. Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso 2009-06-09 pasitarimo protokolas Nr. 2 ir 2009-06-16 pasitarimo protokolas Nr. 03;
8. Objekto statybos techninę priežiūrą vykdančios Birutės Aleksieriūnienės IĮ 2009-09-28 raštas Nr. 35;
9. Alytaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų komisijos posėdžio protokolai Nr. 7, 8, 22, 26, 28, 40, 44, 45, 49, 59, 62, 64, 69;
10. Liekamųjų medžiagų, susidariusių vykdant statybos ir remonto darbus, užpajamavimo komisijos posėdžio protokolai: 2009-10-22 Nr. MP-5, 2009-10-23 Nr. MP-6, 2009-11-02 Nr. MP-7;
11. 2009-11-02 užpajamavimo aktas Nr. MA-3;
12. Alytaus sporto ir rekreacijos centro 2009-10-15 raštas Nr. 395 savivaldybės administracijos direktoriui;
13. 2009-08-11 susitarimas Dėl krepšinio stovų ir didžiosios salės sporto rūmų (Naujoji g. 52, Alytus) saugojimo;

14. 2009-10-01 susitarimas Dėl inventoriaus didžiosios salės sporto rūmų (Naujoji g. 52) saugojimo;
15. 2009-08-11 susitarimas Dėl santvarų ir didžiosios salės sporto rūmų (Naujoji g. 52) saugojimo.

Atlikdami patikrinimą, vertinome pirmiau paminėtų savivaldybės dokumentų atitikimą:

- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymui;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimui Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (1998-05-12 Nr. VIII-729) nustato valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką bei savivaldybių institucijų įgaliojimus šioje srityje tiek, kiek to nereglamentuoja kiti šio turto valdymo (ar) naudojimo bei (ar) disponavimo juo įstatymai (1 str. 1 d.).

Savivaldybių turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja savivaldybių tarybos pagal Vietos savivaldos įstatymą įgyvendindamos turto savininko funkcijas (8 str. 1 d. 1 p. Savivaldybės turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra savivaldybė).

Savivaldybių turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu naudoti, kai jis trukdo statyti naujus statinius arba rekonstruoti esamus statinius ar teritorijas (22 str. 1 d. 7 p.).

Liekamosios medžiagos tinkamos naudoti, antrinės medžiagos, statybinės ir kitos medžiagos, liekančios išardžius numatytą likviduoti turtą (2 str. 9 d.).

2001-10-19 Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 1250 patvirtino Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybių ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašą (toliau Aprašas).

Aprašo 2 p. numato, kad už neteisėtą valstybės ir savivaldybių turto nurašymą, išardymą ir likvidavimą atsako savivaldybių institucijų, įstaigų ir organizacijų vadovai.

Savivaldybių turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti savivaldybės įstaigoje sudarytos komisijos pasiūlymu (Aprašo 4 p.).

Aprašo 8.2 p. nurodyta, kad pripažinti nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti savivaldybių nekilnojamieji daiktai nurašomi, kai trukdo statyti naujus arba rekonstruoti esamus statinius ir yra nustatyta tvarka suderintas statybos arba rekonstravimo projektas.

Sprendimus dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti savivaldybių turto nurašymo dėl nekilnojamų daiktų priima savivaldybės taryba (Aprašo 11.2.1p.).

Nurašytas savivaldybių ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas išardomas, o liekamosios medžiagos įtraukiamos į apskaitą, kurią nustato turtą nurašiusi komisija, atsižvelgdama į rinkos vertę (Aprašo 15 p.), o gautos išardžius nurodytą turtą liekamosios medžiagos, kai jų nenumatoma naudoti savivaldybės įstaigos reikmėms, perduodamos viešuose prekių aukcionuose (Aprašo 17 p.).

Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius L. J. Palionis ir UAB „Struktūra“ ir UAB „Araušas“, atstovaujamos UAB „Struktūra“ generalinio direktoriaus B. Neverausko 2009-05-25 sudarė rangos darbų sutartį Nr. SR-597 daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, statybos darbų atlikimui.

UAB „Struktūra“ birželio–rugpjūčio mėnesiais vykdė pastato ardymo darbus. Techninio projekto Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalyje yra pateikti griaunamų ir demontuojamų konstrukcinių elementų kiekiai, su nuoroda, kad gelžbetoniniai gaminiai vežami į g/b konstrukcijų trupinimo mazgą, o metalinės sijos į metalo supirktuvę.

Objekto Techninio projekto Pastabų 1 p. nurodoma, kad išardytų konstrukcijų paskirtis ir jų šalinimo iš statybietės ypatumai yra aptarti ir suderinti su Užsakovo atstovu.

Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas i.e. administracijos direktoriaus pareigas L.J.Palionis 2009-11-06 raštu Nr.SD-8546 informavo, kad nėra dokumento, kuriuo būtų paskirtas Užsakovo atsakingas asmuo, tačiau šiuos klausimus sprendžia 2008-10-15 savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. DV-742 sudaryta Liekamųjų medžiagų užpajamavimo komisija. Tačiau šios komisijos kompetencijai nepriskirta bendravimo su projektuotojais funkcija ir pirmiau minėto sprendimo priėmimo teisė.

2007-09-21 savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. DV-598 sudaryta savivaldybės turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti komisija.

2007-11-23 įsakymu Nr. DV-789 ir 2008-09-04 įsakymu Nr. DV-644 pakeista komisijos sudėtis ir komisijos pirmininku paskirtas Albiną Jasiulevičius – savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas.

2008-10-15 Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius įsakymu Nr. DV-742 sudarė Liekamųjų medžiagų, susidariusių vykdant statybos ir remonto darbus užpajamavimo komisiją (komisijos pirmininkas A. Jasiulevičius).

3. Liekamosios medžiagos

2009-06-09 Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso statybos pasitarime (protokolas Nr. 02) J. Sadauskienė buvo įpareigota iki 2009-06-16 „išsiaiškinti dėl grįžtamų medžiagų apskaitos“, o Rangovui pateikti išardomų aikštelės trinkelėlių dangos planus.

2009-06-16 pasitarime (protokolas Nr. 03) 5 p. yra įpareigojimas (J. Sadauskienei ir E. Mensevičiui) raštu kreiptis į savivaldybės administraciją, kad paskirta komisija perimtų grįžtamasias medžiagas.

2009-09-28 statinio techninės priežiūros vadovė B. Alekseriūnienė raštu informavo J. Sadauskienę, kad nesprendžiami grįžtamųjų medžiagų klausimai, kurie buvo nagrinėti 2009-06-09 ir 2009-06-16 pasitarimuose.

J. Sadauskienė neinformavo savivaldybės administracijos direktoriaus, kad ardant pastatą susidarė liekamosios medžiagos, kurios, vadovaujantis 2008-10-15 savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. DV-742, turi būti užpajamuotos.

2009-10-22 VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centre įvyko Liekamųjų medžiagų užpajamavimo komisijos posėdis. Centro direktorius V. Kučinskas paaiškino, kad dalis liekamųjų medžiagų sandėliuojama centro patalpose, dalis VšĮ Alytaus medicininės rehabilitacijos ir sporto centre, o metalinės sijos ir krepšinio stovai saugomi UAB „Struktūra“. Pateikė turto perdavimo saugoti susitarimus.

Rangovo – UAB „Struktūra“ technikos direktorius paaiškino, kad objekte demontuoti gelžbetoniniai gaminiai – perdengimo plokštės sienų blokai, kolonos ir kt. išvežti į sąvartyną.

UAB „Struktūra“ atstovas taip informavo, kad metalinės santavaros yra saugomos Balbieriškio m., Prienų raj. Nuvykus į Balbieriškį su tikslu įsitikinti turto buvimo vieta, Ekskomisarų biuro atstovai informavo, kad jų saugomoje teritorijoje apžiūrėti savivaldybei priklausantį turtą galėsime tik gavę raštišką UAB „Kortas“ leidimą. Leidime turi būti išvardintos visų dalyvausiančių apžiūroje pavardės. Nors pirmiau minėtuose susitarimuose dėl savivaldybės turto saugojimo UAB „Struktūra“ įsipareigoja savivaldybės turtą saugoti, jų atstovas be UAB „Kortas“ leidimo taip pat nebuvo įleistas apžiūrėti palikto saugoti turto.

2009-10-23, gavę UAB „Kortas“ leidimus, Liekamųjų medžiagų užpajamavimo komisija, Kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai ir UAB „Struktūra“ atstovas turėjo galimybę apžiūrėti savivaldybės turtą – liekamasias medžiagas.

2009-08-11 tarp VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro ir UAB „Struktūra“ pasirašytame susitarime UAB „Struktūra“ įsipareigoja saugoti 11 metalinių santvarų. Tačiau 2009-10-22 UAB „Struktūra“ atstovo nurodytoje teritorijoje Balbieriškio m. Komisija ir kontrolieriai rado ne tik 11 vnt. metalinių santvarų, kurias įsipareigojo saugoti UAB „Struktūra“, bet ir susandėliuotus

237 vnt. gelžbetoninių gaminių kurie pasak Rangovo – UAB „Struktūra“ technikos direktoriaus buvo išvežti į sąvartyną. Taip pat komisija rado ir neapskaitytus 21 metalinį praėjimo tiltelį. (Priedas Nr.2, nuotraukos).

AB „Miestprojekta“ Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekse Naujojoje g. 52, projekto dalies Pasirengimas statybai ir statybos darbų organizavimo dalis, pateikė demontuojamų konstrukcinių elementų kiekius – liekamąsias medžiagas.

1 lentelė. Demontuotų ir audito metu faktiškai rastų susandėliuotų medžiagų palyginamas.

Konstrukcinio elemento pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis		Trūkumas
		pagal projektą	Faktas	
1	2	3	4	5
1. G/b briaunuotos denginio plokštės 3x6	vnt.	106	85	21
2. G/b rygeliai	„	17	-	17
3. G/b sijos	„	8	1	7
4. G/b kolonos 60x40	„	32	-	32
t. p. 30x30	„	15	-	15
5. G/b tuštuminės plokštės 1,5x6	„	43	4	39
6. G/b pakopos (akmeninės)	vnt./m'	38/24	24	-
7. Betoninės šaligatvio plytelės	m ²	280	-	280
8. Sieninės plokštės iki 10 m ²	vnt.	168	123	45
9. Metalinės santvaros (sijos) l=30 m	„	11	11	-
10. Metalinės fakverko kolonos	vnt./t	10/1,82	-	10/1,82
11. Medinė tribūnų danga	m ²	398	-	398
12. Krepšinio aikštelės medinės grindys	„	684	700	
13. Medinės vidaus durys	vnt.	41	9	32

Pastaba. G/b – gelžbetoninis.

Išvados:

1. Iš 1 lentelėje pateiktų duomenų akivaizdu, kad trūksta 176 vnt. g/b gaminių, 280 m² šaligatvio plytelių, 10 vnt. / 1,82 t. fakverko kolonų, 32 medinių durų. Audito metu Kontrolės ir audito tarnybai tikrinamasis subjektas nepateikė informacijos ir informaciją pagrindžiančių dokumentų apie trūkstamų gaminių sandėliavimą ar sunaikinimą.

2. Liekamųjų medžiagų apskaitos procedūros buvo pradėtos tik po savivaldybės tarybos sprendimo patikrinti apskaitos teisėtumą, Liekamųjų medžiagų užpajamavimo komisijos akte liekamosios medžiagos aprašytos tik 2009-11-02, t.y. po 25 dienų savivaldybės tarybai susidomėjus objekto liekamosiomis medžiagomis. Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius 2009-11-02 ir 2009-11-03 užpajamavo už 79 tūkst. Lt liekamųjų medžiagų. Iki audito pabaigos Liekamųjų medžiagų komisija nebuvo priėmusi sprendimo apie susidariusių liekamųjų medžiagų panaudojimą.

3. Su UAB „Struktūra“ Susitarimai sandėliuoti ir saugoti savivaldybės turtą sudaryti nesilaikant Civilinio kodekso reikalavimų sandoriams. Audito metu nebuvo pateikta informacija, kur sandėliuojama dalis savivaldybės turto.

4. Atliekant Alytaus daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso rekonstrukcijos darbus susidariusių liekamųjų medžiagų apskaita ir sandėliavimas neatitinka galiojantiems teisės aktams.

4. Dėl įgaliojimų viršijimo / pareigų nevykdymo.

4.1. Dėl komisijų darbo

1. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais sudaryta Savivaldybės turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti komisija nevykdė:

1) Aprašo 4 p. reikalavimo, kad savivaldybių turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti įstaigoje sudarytos komisijos siūlymu. Nepasiūlė savivaldybės tarybai pastato dalies, trukdančios vykdyti rekonstrukcijos darbus, pripažinti netinkamu (negalimu) naudoti;

2) Aprašo 5 p. reikalavimo, t.y. neįvertino turto būklės ir tolimesnio panaudojimo galimybių;

3) nesurašė pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo akto (Aprašo 2 priedas). Pagal šio priedo reikalavimus neužpajamuotos liekamosios medžiagos, nesumažinta pastato balansinė vertė demontuota pastato dalimi;

4) nesurašė nereikalingų arba netinkamų (negalimų) naudoti nekilnojamųjų daiktų apžiūros pažymos (Aprašo 1 p.).

Komisija nevykdė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 str. 2 d. reikalavimo, kad turtas turi būti nurašomas ir išardomas, o liekamosios medžiagos įtraukiamos į apskaitą.

Savivaldybės tarybai – ilgalaikio turto savininkui, Komisija iki šiol neparengė ir neteikė sprendimo projekto dėl pripažinto negalimu naudoti savivaldybės turto nurašymo, nors pastato rekonstrukcijos darbai pradėti vykdyti birželio mėnesį.

4.2. Susitarimai savivaldybės turto saugojimui.

2009-08-11 buvo pasirašyti susitarimai tarp VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro direktoriaus pavaduotojo Egidijaus Mensevičiaus, pavaduojančio direktorių – savininko ir UAB „Struktūra“, atstovaujama techninio direktoriaus V. Petrausko – saugotojo.

Nuo 2009-08-11 savininkas perdavė saugoti 11 vnt. metalinių santvarų, kurias saugotojas saugo savo pasirinktoje teritorijoje, į kurią nugabena savo lėšomis. Saugotojas visą saugojimo laiką atsako, kad santvaros nebus kitur panaudotos be raštiško savininko sutikimo. Analogiško turinio susitarimas buvo sudarytas ir „Dėl krepšinio stovų iš didžiosios Sporto rūmų salės (Naujoji 52, Alytus) saugojimo“.

2009-10-01 VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro direktorius V. Kučinskas – savininkas pasirašė susitarimą su VšĮ Medicininės reabilitacijos ir sporto centro direktoriumi – saugotoju „Dėl inventoriaus didžiosios salės Sporto rūmų (Naujoji 52, Alytus) saugojimo“.

2004-10-14 Alytaus miesto savivaldybės administracija ir VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centras sudarė panaudos sutartį Nr. NS-16. Pagal šią sutartį Panaudos davėja perduoda daiktą Panaudos gavėjai 20 metų laikinai ir neatlygintinai valdyti ir naudoti (1 p).

Pagal LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą, turto valdymas – teisė įstatymų nustatyta tvarka daryti turtui fizinį bei ūkinį poveikį (2 str. 4 d), o turto naudojimas – naudingų turto savybių taikymas naudotojo poreikiams tenkinti (2 str. 5 d.). Įstatymais nustatyta, kad panaudos gavėjas, norėdamas disponuoti turtu, turi gauti panaudos davėjo leidimą (sutikimą).

2008-11-14 VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro direktoriaus įsakymu Nr. D-76 patvirtinta šio centro direktoriaus pavaduotojo pareigybės aprašymas. Šio aprašymo 18 p. nurodyta, kad „nesant direktoriui darbe, pavaduotojas atlieka įstaigos vadovo pareigas“.

2009-07-08 savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu A-90 VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro direktorių V.Kučinską išleido kasmetinių atostogų nuo 2009-07-13 iki 2009-08-14. Eiti direktoriaus pareigas buvo pavesta E.Mensevičiui.

Išvados:

1. Pirmiau išvardinti dokumentai nesuteikė E.Mensevičiui ir V.Kučinskui įgaliojimo veikti turto savininko vardu, todėl šie Alytaus sporto ir rekreacijos centro vadovai viršijo savo kompetenciją sudarydami sandorius savivaldybės turto saugojimui.

2. Kadangi, VšĮ Sporto ir rekreacijos centro vadovai V. Kučinskas ir E. Mensevičius neturėjo savivaldybės tarybos įgaliojimo atstovauti savininkui pasirašant susitarimus su UAB „Struktūra“, pirmiau paminėti susitarimai pažeidžia:

1) Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 11 str. 1 d., kad savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijas, remdamasi įstatymais įgyvendina savivaldybės taryba.

2) Civilinio kodekso 6.637 straipsnio 2 d., nes be išankstinio rašytinio panaudos davėjo sutikimo panaudos gavėjas perdavė gautąjį daiktą trečiajam asmeniui.

3) Civilinio kodekso 2.140 str. (Juridinio asmens įgaliojimas) reikalavimą, kad juridinio asmens duodamą įgaliojimą pasirašo jo vadovas ir ant įgaliojimo dedamas to juridinio asmens antspaudas. Tokio panaudos davėjo įgaliojimo perduoti turtą tretiesiems asmenims Centro vadovai neturi.

3. Pirmiau paminėtuose susitarimuose nenurodyti liekamųjų medžiagų saugojimo laikas ir adresai.

4. Centro vadovai gautu panaudai turtu disponuoja neteisingai suprasdami Civilinio kodekso 6.629 straipsniu apibrėžtą Panaudos sutarties sampratą.

5. Audito tikslų praplėtimas.

Analizuojant darbų pridavimo aktus, nustatėme egzistuojančią riziką, kad audituojamojo subjekto vadovas nepilnai valdo objekte vykstančius procesus.

Atliekant Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje, techninio projekto lokalinių sąmatų ir Statybos rangos sutarties Nr. SR-597 priedų lyginamąją analizę, aptikome neatitikimus kurie sukelia riziką, kad Rangovas nepateiks visų techniniame projekte numatytų baldų ir įrangos.

Įvertinus tai, audito tikslai praplėsti:

1. įvertinti objekto valdymo procesus ir subjekto vidaus kontrolę;
2. nustatyti pažeidimus, kurių pasekmėje sudaryta Statybos rangos sutartis Nr. SR-597 neįpareigojanti pateikti visus Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso funkcionavimui reikalingus baldus ir įrangą;
3. įvertinti ar egzistuoja grėsmė, kad Daugiafunkciniam pramogų ir sporto kompleksui bus nepateikti visi baldai ir įranga už Statybos rangos sutartyje Nr. SR-597 nurodytą kainą.

6. Vidaus kontrolė vykdant Statybos rangos darbų sutartį Nr. SR-597.**6.1. Darbų pridavimo aktų ir sąskaitų faktūrų priėmimas.**

2008-10-30 Alytaus miesto savivaldybės taryba sprendimu Nr. T-189 patvirtino Alytaus miesto savivaldybės vardu sudaromų sutarčių rengimo ir pasirašymo tvarkos aprašą.

Šio aprašo 9.2 p. nurodyta, kad ūkinės, finansinės ir kitos veiklos sutartis pasirašo asignavimų valdytojas.

Civilinio kodekso 6.653 str. Darbų kaina 3 d. nurodo, kad jeigu darbai atliekami pagal rangovo sudarytą sąmatą, sąmata įsigalioja ir tampa rangos sutarties dalimi nuo to momento, kai sąmatą patvirtina užsakovas.

Įvertinus pirmiau įvardytus teisės aktus, darytina išvada, kad savivaldybės administracijos Statybos skyriaus vedėjas S. Stumbras, patvirtinęs 2009-05-25 saugos sutarties Nr.

SR-597 Dėl daigiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, 13 straipsnio 1 priedą Darbų apimtyis ir jų sąmata, viršijo kompetenciją, nes ši kompetencija priskirta savivaldybės administracijos direktoriui. 2009-11-06 rašte Nr. SD-8546 savivaldybės l. e. p. direktorius Linas Jonas Palionis nurodė, kad įgaliojimo pasirašyti sutarčių priedų niekam nesuteikė.

Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius 2009-04-28 įsakymu Nr. DV-313 paskyrė atsakingus asmenis, atsakingus už efektyvų ES fondų, LR valstybės biudžeto ir Alytaus miesto savivaldybės lėšų panaudojimą daigiafunkcinio sporto ir pramogų komplekso įrengimo projekto veiklos vykdymą.

2009-05-05 l. e. p. savivaldybės administracijos direktorius L. J. Palionis patvirtino (nėra įsakymo) už investicinių projektų valdymą atsakingų asmenų funkcijų ar atsakomybės aprašą.

Projekto vadovo inžineriniams darbams savivaldybės administracijos Statybos skyriaus vyriausiajai specialistei J. Sadauskienei deleguota funkcija – vizuoti ir teikti savivaldybės administracijos direktoriui pasirašyti atliktų darbų perdavimo ir priėmimo aktus. J. Sadauskiene Atliktų darbų priėmimo aktus vizavo, tačiau minėtų aktų savivaldybės administracijos direktoriui neteikė. Darbų priėmimo aktuose grafoje „Priėmė: Alytaus miesto savivaldybės administracija“ birželio mėnesio Atliktų darbų priėmimo aktuose niekas nepasirašė, o liepos – rugsėjo mėn. Atliktų darbų priėmimo aktuose už Alytaus miesto savivaldybės administraciją pasirašė techninę priežiūrą vykdančios B.Alekseriūnienės II savininkė patvirtindama savo parašą savo įmonės anspaudu.

Pažymos apie atliktų darbų ir išlaidų vertę grafoje „Užsakovas - Alytaus miesto savivaldybės administracija“ l.e.p. savivaldybės administracijos direktorius pasirašė tik rugpjūčio mėnesį. Liepos mėnesį šios pažymos už užsakovą niekas nepasirašė, o birželio ir rugsėjo mėnesiais Pažymų apie atliktų darbų ir išlaidų vertę grafoje „Užsakovas - Alytaus miesto savivaldybės administracija“ pasirašė Statybos skyriaus vedėjas Sigitas Stumbras. Visas šias pažymas vizavo savivaldybės administracijos Statybos skyriaus vyriausioji specialistė J. Sadauskiene.

Rangovo pateiktas sąskaitas faktūras vizavo savivaldybės administracijos Statybos skyriaus vyriausioji specialistė J. Sadauskiene, Statybos skyriaus vedėjas S.Stumbras (nurodydamas ir apmokėjimo šaltinį). Savivaldybės administracijos direktorius sąskaitų faktūrų nepasirašė, ant sąskaitų faktūrų nėra savivaldybės administracijos direktoriaus rezoliucijos „Apmokėti“.

Išvados:

1. Vykdam Statybos rangos darbų sutartį Nr. SR-597 nesilaikoma būtinų vidaus kontrolės procedūrų:

1.1. Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius apmokėjo už priduosus darbus, nors jų priėmimo aktų, Rangovo pateiktų sąskaitų faktūrų nepasirašė Užsakovas - savivaldybės administracijos direktorius.

1.2. Techninę priežiūrą vykdančios B.Alekseriūnienės II savininkė gali tik vizuoti atliktų darbų priėmimo aktus, o ne darbų priėmimo aktuose pasirašyti už Alytaus miesto savivaldybės administraciją.

1.3. Statybos skyriaus vedėjas viršija savo įgaliojimus, nes pirmiau minėtu 2009-05-05 patvirtintu aprašu Statybos skyriaus vedėjui S.Stumbrui nenumatytos funkcijos ir atsakomybė bei jokių kitu dokumentu nesuteikti Užsakovo įgaliojimais priimti darbus, finansinius dokumentus ir nurodyti darbų apmokėjimo šaltinius.

1.4. Statybos skyriaus vyriausioji specialistė J.Sadauskiene nevykdė savivaldybės administracijos direktoriaus rašytinių nurodymų neteikdama pasirašyti darbų priėmimo aktų.

2. Egzistuoja galimybė, kad Statybos rangos darbų sutarties Nr. SR-597 vykdymą valdo ne savivaldybės administracijos direktorius, o Statybos skyrius.

6.2. Nenumatyti darbai.

Statybos rangos darbų sutarties Nr. SR-597 2.4 p. nurodyta, kad statybos darbų atlikimo metu atsiradusių projekte nenumatytų darbų bendra statybos kaina turi būti šalių atskirai

įvertinta ir apmokėta iš užsakovo rezervo lėšų. Nenumatytų darbų apimtys įforminamos užsakovo ir rangovo atstovų, techninio prižiūrėtojo, projekto vykdymo priežiūros vadovo pasirašytu aktu. Šių darbų kaina apskaičiuojama pagal įkainius, pasiūlytus prie šios sutarties pridedamose darbų objektinėse ir lokalinėse sąmatose, kurios yra šios sutarties neatskiriami priedai.

Audito metu Audito ir kontrolės tarnybai nepateiktas nei vienas toks nenumatytų darbų įforminimo aktas. Rangovo kreipimusi dėl atsiradusių papildomų nenumatytų darbų savivaldybės administracijoje užregistruota nebuvo.

Per liepos mėnesį atlikta nenumatytų, papildomų darbų ir apmokėta iš Užsakovo rezervo lėšų už 389.125 Lt. Iš šios sumos 370.010 Lt už gelžbetoninių pamatų (241,43 m³) ardymą ir statybinių šiukšlių (603,6 t) išvežimą. Keturis papildomų darbų priėmimo aktus vizavo Statybos skyriaus vyriausioji specialistė J.Sadauskienė, o darbus už savivaldybės administraciją priėmė techninės priežiūros vadovė B.Alekseriūnienė (ne administracijos darbuotoja). Liepos mėnesio Pažymą apie atliktų darbų ir išlaidų vertę vizavo vyr. specialistė J. Sadauskienė, o už Užsakovą – Alytaus miesto savivaldybės administraciją, nepasirašė niekas.

Išvados:

1. Nenumatyti darbai 389.125 Lt sumai buvo įvykdyti neiforminus dokumentų, nurodytų Statybos rangos sutartyje Nr.SR – 597.

2. Statybos skyriaus vyr. specialistė J.Sadauskienė neinformavo l. e. p. savivaldybės direktoriaus L. J. Palionio – Užsakovo, kad vykdant ardymo darbus atsirado projekte nenumatytų darbų ir neteikė pasirašyti jokių su tuo susijusių aktų, tuo nevykdydama 2009-05-05 l. e. p. savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinto už investicinių projektų valdymą atsakingų asmenų funkcijų ir atsakomybės aprašo 8 p. reikalavimą „Kontroliuoja, kaip faktiškai vykdomi darbai atitinka projekte numatytus darbus“.

3. Pažeidžiant Statybos rangos darbų sutarties Nr. SR-597 2.4 p. reikalavimą ir 2009-05-05 l. e. p. savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinto už investicinių projektų valdymą atsakingų asmenų funkcijų ir atsakomybės aprašą, J. Sadauskienė pasirašė nenumatytų darbų atlikimo aktus už 389.125 Lt sumą, tuo viršindama jai priskirtą kompetenciją.

7. Dėl nugalėtojo pripažinimo.

2009-04-23 Viešųjų pirkimų komisija (posėdžio protokolas Nr. VP-77) priėmė sprendimą, kad Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje, statybos darbų pirkimo atvirą konkursą laimėjo UAB „Struktūra“ ir UAB „Araušas“.

2009-05-25 Alytaus miesto savivaldybės administracija sudarė Statybos rangos sutartį Nr.SR-597 su UAB „Struktūra“ ir UAB „Araušas“ daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje statybos darbams atlikti už 25 946 690 Lt sumą.

Išanalizavus UAB „Struktūra“ pirkimo dokumentus nustatyta:

AB „Miestprojektas“ parengtoje architektūrinės-konstruktivinės dalies objektinėje sąmatoje technologiniai įrengimai ir baldai įkainoti 4 537 161 Lt. Įrengimų ir baldų poreikio žiniaraštyje yra 133 pozicijos su 5044 vnt. baldų ir įrengimų. Toks pats baldų ir įrengimų poreikis pateiktas ir viešojo pirkimo dokumentuose. UAB „Struktūra“ Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje statybos darbų pirkimo atviram konkursui pateiktame pasiūlyme nurodyta 31 pozicija su 31 vnt. baldų ir įrengimų, kurių vertė 20.007,47 Lt.

Vidaus inžinerinių tinklų objektinėje sąmatoje švieslenčių sistemos tinklo įrengimai įkainoti 2.346.813 Lt, UAB „Struktūra“ Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje statybos darbų pirkimo atviram konkursui pateiktame pasiūlyme pirmiau paminėti įrengimai įkainoti 628.312 Lt.

2009-04-07 Viešųjų pirkimų komisijos posėdyje (protokolas Nr. VP-62) Statybos skyriaus vedėjas ir Viešojo pirkimo komisijos narys S.Stumbras informavo, kad „UAB „Struktūra“ sąmatose, vadovaujantis techniniu projektu, pastebėti šie neatitikimai: 1) ne visi įrengimai ir baldai,

jų montavimas pateiktas; 2) nenurodytas teleskopinių tribūnų komplektas; 3) nenurodytas švieslenčių tinklas; 4) ar įvertintas 10 kW kabelių iškėlimas 84866 Lt.“

Komisija nutarė paprašyti iki 2008-04-08 15 val. UAB „Struktūra“ patvirtinti, kad pateiktuose pasiūlymuose įvertinti visi darbai ir įranga, teleskopinių tribūnų komplektas.

2008-04-08 UAB „Struktūra“ gen. direktorius B. Neverauskas raštu Nr. 1-43 informavo Viešųjų pirkimų komisijos pirmininką A. Jasiulevičių, kad pasiūlymo kaina yra paskaičiuota remiantis konkursinėje dokumentacijoje pateiktu techniniu projektu ir darbų kiekiu žiniaraščiu.

Išvados:

Įvertinus, kad:

1) Alytaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų komisija, atlikdama Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52 statybos darbų pirkimo atviro konkurso procedūras, vadovaudamasi LR viešųjų pirkimų įstatymo (Nr. [VIII-1210](#), 1999 06 03, *Žin.*, 1999, Nr. 56-1809; Nr. [X-471](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2006, Nr. 4-102) 39 straipsnio (Pasiūlymų vertinimas ir palyginimas) 2 dalies 2 punktu turėjo atmesti UAB „Struktūra“ pasiūlymą Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje statybos darbų pirkimo atviram konkursui, nes pasiūlymas neatitiko pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų. O būtent, 24 straipsnio (Pirkimo dokumentai) 2 dalies 6 punkto reikalavimų - prekių, paslaugų ar darbų pavadinimas, kiekis (apimtis). T.y. UAB „Stuktūra“ pasiūlyme pateikti ne visi nurodyti pirkimo dokumentuose įrengimai ir baldai, jų montavimas, tuo būdu sumažinta pasiūlymo kaina.

2) UAB „Struktūra“, kaip prašė Viešųjų pirkimų komisija, patvirtino, bet neįrodė, nepagrindė, kad visi baldai ir įrengimai yra įvertinti pirkimo dokumentuose.

3) 2009-05-25 Statybos rangos darbų sutarties Nr. SR-597 1.2 p. ir 2.1 p., kad darbų apimtys nurodytos prie sutarties pridedamose rangovo darbų objektinėse ir lokalinėse sąmatose, kurių bendra statybos darbų kaina be PVM 21.803.941,17 reiškia, kad Rangovas nepateiks ir nesumontuos visų baldų, įrengimų ir inventoriaus, kurie yra numatyti Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52 techninio projekto konstruktyvinėje – architektūrinėje dalyje.

4) 2009-07-20 Kauno apygardos teismas išskėlė bankroto bylą UAB „Araušą“, kuri pagal jungtinės veiklos sutartį su UAB „Struktūra“ yra Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52, Alytuje Rangovas.

5) pagal 2009-05-25 Statybos rangos sutarties Nr. SR-597 8 str. 8.1.1 p. nuostatą, kad kai Rangovui iškeliamas bankroto byla užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį prieš terminą ir pareikalauti iš rangos atlyginti užsakovo nuostolius.

Todėl Alytaus miesto savivaldybės taryba turėtų apsispręsti dėl sutarties Nr. SR-597 su UAB „Struktūra“ dėl Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujojoje g. 52 statybos darbų nutraukimo.

Savivaldybės kontrolierė

Irena Sedleckaitė